

1921-09-15

AFSENDER

Joakim Skovgaard

MODTAGER

Magnus Pfannenstill

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Arkivplacering:

Mappe 148 nr. 17

DOKUMENTINDHOLD

Afventer transskription.

TRANSSKRIFTION

Afventer transskription.

Viborg 15-9-21 Hr. Domprost Pf.

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 148 Nr. 17

Når jeg nu afsender udkastene til apsis-hvalvingen i Søndst. Domkirke,
ønsker jeg gerne her til at knytte nogle bemærkninger.

Under arbejdet har jeg stædse tænkt mig den endelige udsmykning
udført i mosaik, fordi jeg er overbevist om, at det vil give det skønneste
og kraftigste resultat, og fordi jeg gerne vil anvende guld mellem far-
verne, hvilket næsten er en selvfølge, se en mosaik apsis, hvorimod
jeg er i høj grad utilbøjelig til at anvende guld i en freskodeko-
ration. Guldtilføjelserne giver en herlig levende og fast virkning,
hvorimod forgyldning på mur forekommer mig betænkelig.

Den gamle apsis har neppe været udsmykket med mosaik, men det
blev betonet, da opgaven blev mig givet, at det gjaldt ikke om at
eftersligne noget gammelt, men at forme udsmykningen med hen-
synstagen både til den gamle kirke og til nutidsmenneskers forståelse.

Nutidsmennesker er mange slags, jeg har regnet med samme
slags mennesker som da jeg dekorerede Viborg kirken; på en
gang de klart seende, i-kunstnerisk henseende mest krævede, og
så det jævne kristenfolk, idet deres behov på væsentlige punkter falder
sammen. Det er måske kun de bedste øjne der til fulde ser hvad der
i rent dekorativ henseende bør læres og drages nytte af hos de
gamle, medens den indre kristelige følelse, livet, som skal fylde,
sammestrømme de gamle formler, skal være så ægte, så den
jævneste kristen og den fineste kritiker mødes. Nærmere at for-
klare dette vil føre for vidt, og ind på det ubestrikelige jeg tror, at

Viborgdekorationen i så henseende vil give en klarere forståelse,
end ord. Jeg må dog påpege, at det store Loft er malet efter, at jeg
har gjort erfaringer ved udførelsen af frescobillederne, erfaringer
der gør i retning af, at jeg på visse punkter burde have holdt mig
nærmere til de gamle regler, uden at det jævne kristenliv i billed-
erne i mindste måde derved skulle forringes. Deres steder udenfor
det store Loft, steder i prestodekorationen, hvor jeg er nået så vidt
i den retning, som jeg menes, jeg kunde nå. Alligevel håber jeg i den dom-
kirke at træffe endnu videre. Der strales et indre billede for mit øje, som jeg
hoger efter at udføre, men det strales i mosaik.

At apsis-lægges i mosaik, behøver ikke at drage med sig, at hele
kirken mælles i mosaik. Korset, apsis, er det helligste sted og
kan bære en udmykning af rigere karakter, end det øvrige rum.

Der er yderligere det gode trod, at eleverne på min skole ganske uaf-
hængigt af mine ønsker om at anvende mosaik i den, er kommet ind
på at arbejde med denne teknik, og er bleve ganske betagne af stoffets
herlighed. Og det er jo min tanke, ikke som ellers er brug, at udføre
et forbillede og så lade et mosaikværksted om den videre udfø-
else i stoffet, nej! vel må der foreligge et nøjagtigt forbillede, men
mine elever og jeg vilde selv udføre mosaiklægnngen, assisteret
af en dygtig fagmand.

Om de tre udkast jeg sender, videt per ord være på sin plads.

Farvevirkningen i no. 1 stammer fra en lille mosaikapsis i
kirken St. Costance. udenfor Rom's mure, som tit tales om i meget.
Kriots blå glorie er taget herfra, og jeg fandt, at foruden den smukke
virkning af dette blå midtpunkt med den indre gule ring, passede det
godt at det er de svenske farver. Blå glorie er i det hele ikke sjældne

II

i gamle modarbejder. Jeg har imidlertid ikke givet guldvirkningen af Kristi dragt imod den hvide bund fordi jeg ikke vilde ødelægge den virkning der allerede er næst i udkastet med blot oliefarve og som i visse måder giver min tanke godt. Jeg blev imidlertid bange for, at den hvide bund, som fortøner sig i grålige farver ud efter, vilde falde for meget sammen med farven i kirken sandsten. Jeg gik derfor efterhånden over til mørkeblå bund udenfor mandelflorien, No. 2, og her prøvede jeg virkelig guldvirkning. Forholdene i figurerne størrelse, og placering ændrede jeg også, for at få billedpræsentationen fri af den omgivende bue, men jeg er ikke glad ved forandringen i så henseende, ligesom jeg heller ikke holder af den blå bund, hvilket dog måske kan skyldes den kedelige virkning af oliefarven, der ikke kan måle sig med den klare friske farve, endog med mosaik.

Jeg prøvede derefter hel guldbund, (No. 3.) og finder, at det har sine fordele, en enkel, storladet farvevirkning, som skæller sig smukt fra sandstenen. I den dunkle kirke vil guldstoffene formodentlig alligevel lyse, farveskiftet er nærmest fra oplysning i St. Vitale i Ravenna hvor Kristus bærer klædt i dybt purpur og midt i lysende glorie om hovedet.

⊕ Der kan blive meget at prøve og andre, men

Her til er jeg kommet i mine forslag; det er min overbevisning, at resten må prøves i selve kirken, hvor belysningsforhold (størrelse sandsten) og afstande, størrelser er de virkelige. Det vil nærmest være at ødekræfterne, at arbejde videre i lille målestok. Enten det endelige

